

Cancer and coronavirus: Pashto

سرطان او کورونا وایروس

دغه معلومات د كورونا وايروس په هكله دي كه چېرې تاسو سرطان لرئ. داسې لارې چارې شتون لري چې كولاى شئ خپل ځان او نور خلك له كورونا وايروس څخه وساتئ. د كورونا وايروس د واكسينو په هكله هم معلومات شتون لري.

ټول هغه كلمات چې <u>لاندى يې كرښه ايستل شوي</u> په پاى كې د تورو يا لغاتو په لېست كې تشرېح شوي دي. د تورو يا لغاتو په لېست كې دا هم وركړل شوي چې په انګليسۍ كې به دغه كلمات څنګه وايئ.

که تاسو د دې معلوماتو په اړه څه پوښتنې لرئ، په کوم روغتون کې چې ستاسو درملنه کيږي، هلته د خپل ډاکټر يا نرس څخه پوښتنه وکړئ.

تاسو كولى شئ په وړيا تليفون 8080 808 0000، په اونۍ كې 7 ورځې، د سهار له 8 بجو څخه تر ماښام 8 بجو پورې د مكميلن سرطان ملاتړ مركز ته زنګ وو هئ. موږ ژباړونكي لرو، نو تاسو كولى شئ چې زموږ سره په خپله ژبه خبرې وكړئ. كله چې تاسو موږ ته زنګ و هئ، مهرباني وكړئ موږ ته په انګليسي كې وواياست چې كومې ژبې ته اړتيا لرئ.

موږ پر خپله وېب پاڼه macmillan.org.uk/coronavirusباندې د کورونا وايروس په هکله اضافي معلومات لرو.

دا معلومات په باره د:

- كورونا وايرس څه دى؟
- که زه سرطان ولرم څه به کېږي؟
- و زما د سرطان درملنه به څنګه کېږي؟
  - د کورونا وایروس واکسین څه دی؟
- د خیل ځان لیاره سمه پاملرنه او ملاتړ تر لاسه کول
- Macmillan څرنګه له تاسو سره مرسته کولی شی
  - د تورو لیست
  - ستاسو په ژبه کې نور معلومات
    - حوالي او مننه

كورونا وايرس څه دی؟

د کورونا وایروس ځینې وختونه د کووېډ-19 په نامه هم یادېږي. داسې یو وایروس دی چې کولای شي ستاسو پر سپرو باندې اغېز وکړي. دغه وایروس کولای تاسو د سږو په عفونت باندې اخته کړي چې کېدی شي تاسو ناروغ کړي. ځینې خلک ورڅخه مري.

خلک څنګه په کورونا وايروس باندی اخته کېږی؟

دغه وايروس له يوه كس څخه بل ته انتقالېږي. كه تاسو داسې چا ته نږدې وئ چې وايروس ولري، تاسو هم ورباندې اخته كېږئ تاسو همورباندې اخته كېږئ چې د كورونا وايروس باندې اخته كېږئ چې د كورونا وايروس ولري.

كورونا وايروس به ماته څه ډول احساس راكړي؟

كه تاسو كورونا وايروس ولرئ، بنايي تاسو د ناروغي احساس وكړئ. تاسو بنايي:

- داسي ټوخی ولرئ چې نه درېږي
- c بدن c لوړې c درارت په لرلو سره ښايي c ګرمۍ يا لړزې احساس ولرئ (c (c 99.5°F°37.5) د بدن c لوړه)
  - بنایی ونشئ کو لای په سمه توګه بوی او ذایقه حس کړئ.

که تاسو سرطان لرئ او د ناروغۍ احساس کوئ، د مشورې لپاره په سملاسي توګه خپل د سرطان ډاکټر يا روغتون ته زنګ وو هئ.

په کورونا وایروس باندې ځینې اخته کسان د ناروغۍ احساس نه کوي. هغوی لا هم کولای شي وایروس نورو خلکو ته انتقال کړي.

که تاسو فکر کوئ چې ښايي کورونا وايروس ولرئ بايد په کور کې پاتې شئ. په دې سره به تاسو نورو خلکو ته د کورونا وايروس انتقال بند کړئ. که فکر کوئ چې کورونا وايروس لرئ، خپل ډاکټر ته وواياست.

که چېرې زه کورونا وايروس ولرم نو څنګه به خبرېږم؟

تاسو کو لای شئ وړیا آزموینه ترسره کړئ چې تاسو ته به څرګنده کړي چې آیا کورونا وایروس لرئ کنه. یو روزل شوی کس به ستاسو آزموینه ترسره کړي یا کولای شئ د کور د آزموینې فرمایش ورکړئ. <u>تاسو کولای شئ یه نورو ژبو باندی یه لارښوونو سره د کور تیسټ ترسره کړئ</u>. د ټیسټ لپاره به هغوی معمولاً ستاسو د ستوني پاسنۍ برخه او پوزه سواب واخلي. سواب د اوږدې پنبه یې غوټۍ په شان ښکاري.

تاسو باید د نښو نښانو له څرګندېدو سره سم د خپل ځان ټیسټ وکړئ. د ټیسټ قوانین په لاندې سیمو کې فرق لري:

- انگلستان د ډېرو معلوماتو لياره www.gov.uk ته مراجعه وکړئ
- سكاتلند د ډېرو معلوماتو لياره www.gov.scot ته مراجعه وكړئ
- وېلز د ډېرو معلوماتو لپاره www.gov.wales ته مراجعه وکړئ
- شمالي آير لنډ د ډېرو معلوماتو لپاره www.publichealth.hscni.net ته مراجعه وکړئ

تاسو به خپله پایله له 1 تر 3 ورځو کې ترلاسه کړئ. که تاسو د خپلې نتیجې له ترلاسه کولو وروسته اندېښمن کېږئ تاسو کولای شئ د خپل احساس په هکله چې لرئ یې له یو چا سره خبرې وکړئ.

كه زه سرطان ولرم څه به كبرى؟

که تاسو سرطان ولرئ، تاسو کېدی شي په شدیده ناروغئ باندې د اخته کېدو له لوړ خطر سره مخ وئ که چېرې په کورونا وایروس اخته شوي یاست.

د بدن هغه برخې چې له وايروسونو او انتانونو سره مبارزه کوي د بدن د دفاعي سيستم په نامه يادېږي. د سرطان ځينې ډولونه او درملنې کولای شي ستاسو د بدن دفاعي سيستم کمزوری کړي. دا په دې مانا چې ستاسو بدن ښايي ونشي کولای د کورونا وايروس پر وړاندې په سمه توګه و جنګېږي.

که چېرې زه سرطان ولرم څنګه کولای شم ځان خوندي کړم؟

ځينې کارونه شتون لري چې تاسو کولای شئ د خپل ځان د خونديتوب لپاره يې ترسره کړئ.

- که درته وویل شول نو د کورونا وایروس واکسین وکړئ
- کله چې د نورو خلکو شاوخوا کې ياست يا له کوره د باندې ياست، ماسک واچوئ. ماسک بايد ستاسو پوزه او خوله وپوښي.
  - د ګڼې ګوڼې ځايونو ته مه ځئ
  - خلكو ته نږدې مه درېږئ او كوښښ وكړئ 2 لرې ځني واوسېږئ
    - خیله لاسونه یه مکرر ډول یاک کرئ
- که تاسو په سرپټي ځای کې له داسې خلکو سره یاست چې ستاسو د کورنۍ غړي نه دي کړکۍ او دروازې د تازه هوا لپاره پرانېستي پرېږدئ

كه فكر كوئ چى كورونا وايرس لرئ، د تيسټ وخت واخلئ.

ساتنه:

د وبا پيل کې ځينې خلکو ته ويل شوي وو چې د ځان ساتنه وکړي. دا په دې مانا چې همېشه د کور د ننه او له نورو خلکو څخه لرې واوسېږي. دا د دې لپاره چې په مختلو ناروغيو باندې اخته کسان خوندي وساتل شي کوم چې د شديدې ناروغۍ خطر سره مخامخ وو که چېرې کورونا وايروس يې لرلو.

د تجرید سپارښتنه نوره نه کېږي. مګر هغه کسان چې ځانونه یې تجریدول باید احتیاط وکړي او خپل ځانونه خوندې وساتي. په دې کې د واکسین کول او په خپله محلي ساحه کې د لارښوونو تعقیبول شامل دي. تاسو کولای شي وروستي قوانین له انټرنېټ څخه تر لاسه کړئ. تاسو کولای شئ دغه قوانین او لارښوونې په مختلفو ژبو او فارمټونو کې تر لاسه کړئ.

ځينې خلک لا هم تجريد ته دوام ورکوي، نورو له پامه غورځولي. دا يو شخصي انتخاب دی چې کولای شئ د ځان په اړه يې وکړئ او له خپلو نږدې کسانو سره په دې اړه بحث وکړئ.

زه څنګه کولای شم خیل ځان ته یاملرنه وکړم؟

دا ډېره مهمه ده چې خپل ځان ته متوجه اوسئ که چېرې سرطان لرئ. په دې سره به ستاسو د بدن دفاعي سيستم پياوړى شي. دا به له تاسو سره مرسته وکړي چې د سرطان په درملنه کې ښه مبارزه وکړئ. غوره کارونه چې تاسو يې بايد ترسره کړئ په لاندې ډول دي:

- صحى خواړه وخورئ
- ډېرې اوبه يا نور مايعات و څښئ
- د خیل بدن ورزش ته دوام ورکړئ
  - په کافي اندازه استراحت وکړئ
- له نورو خلکو سره په دې اړه خبرې وکړئ چې څنګه احساس لرئ.

موږ د صحي خوړو په اړه ستاسو په ژبه باندې پر macmillan.org.uk/translations باندې اضافي معلومات لرو

زما د سرطان درملنه به څنګه کېږي؟

تاسو ښايي د سرطان د درمانې په اړه اندېښنه ولرئ، اما تاسو بايد خپله درمانه د پلان مطابق ترسره کړئ. که تاسو په دې تړاو اندېښنه لرئ له خپل ډاکټر يا نرسې سره خبرې وکړئ.

تاسو بنايي سكن يا آزمويني ته يه تمه اوسئ. د سرطان ټيم به لا هم:

- سرطان تشخیص کړې
- د سرطان درمانه به وکړي
- خلکو ته به د اړتيا وړ پاملرنه وکړي.

که چېرې تاسو په کلېنيک يا روغتون کې ټيسټ يا درمانه لرئ، بايد ماسک واچوئ. تاسو ښايي له خپلې درمانې مخکې د کورونا وايروس لپاره معاينه شئ.

که تاسو د سرطان درمانه لرئ ښايي تاسو د واکسين کولو په اړه اندېښنه ولرئ. د واکسين کول خوندي دي. ستاسو ډاکټر کولای شي تاسو ته د دې د کولو د غوره وخت په هکله ووايي. که تاسو د سرطان ځينې درمانې لرئ، ښايي واکسين په سمه توګه کار ورنکړي. مګر دا بيا هم له تاسو سره مرسته کوی چې ځان د کورونا له وايروس څخه وژغورئ.

د كورونا وايروس واكسين څه دى؟

واکسین داسې درمل دی چې تاسو په ناروغۍ باندې له اخته کېدو څخه ژغوري. دا ډېره مهمه ده چې د کورونا وایروس واکسین وکړئ ځکه چې دا به ستاسو د بدن له دفاعي سیستم سره مرسته وکړي چې تاسو خوندي وساتي. دا په دې مانا چې ډېر لږ احتمال لري تاسو د کورونا وایروس څخه شدید ناروغ شئ.

ډاکټران له ټولو لویانو څخه غوښتنه کوي چې واکسین وکړي. که تاسو سرطان لرئ، تاسو باید څومره ژر چې کولای شئ واکسین وکړئ. دا ځکه چې تاسو به په شدیده ناروغۍ د اخته کېدو له لوړ خطر سره مخ یاست که چېرې تاسو په کورونا اخته شئ. ډاکټرانو واکسین آزمویلي دي ترڅو ډاډ حاصل کړي چې د استفادې لپاره خوندي دي.

ستاسو ډاکټر به تاسو ته ووايي چې کله کولای شئ واکسين وکړئ. دا مهمه ده چې واکسين وکړئ کله چې ستاسو ډاکټر درته ووايي.

زه به خپل واکسین څنګه تر لاسه کوم؟

ډاکټر يا نرسه به تاسو ته واکسين ستاسو په مټ د تزريق (ستنې) په توګه درکړي.

تاسو به دوه ځله واکسین کوئ. تاسو خپل دویم واکسین له لومړي واکسین څخه 3 تر 12 اونیو وروسته ترسره کوئ.

لومړی واکسین به له تطبیق 2 تر 3 اونۍ وروسته ستاسو خوندي کول پیل کړي. دویم واکسین تاسو د اوږدې مودې لپاره خوندي ساتي. دا مهمه ده چې د واکسینو دواړه دوزونه ترسره کړئ.

كله چى زه واكسين وكړم څه به كېږي؟

تاسو به د واکسینو له کولو وروسته لا هم پوره احتیاط کوئ. واکسین ښایي د وایروس د خپاروي مخنیوی ونکړي. مګر که چېرې تاسو په کورونا وایروس باندې اخته کېږئ، واکسین به ستاسو د کمزوره کېدو څخه مخنیوی وکړي. له واکسینو وروسته د خوندي پاتي کېدو لپاره تاسو باید لا هم له دغو معلوماتو څخه پیروي وکړئ.

د خیل ځان لیاره سمه پاملرنه او ملاتر ترلاسه کول

که تاسو سرطان لرئ او په انګلیسي ژبه خبرې نه کوئ، تاسو ښایي اندېښنه ولرئ چې دا به ستاسو د سرطان په درملنه او مراقبت باندې اغېز وکړي. اما ستاسو د روغتیاپالنې ټیم باید تاسو ته داسې مراقبت، ملاتړ او معلومات وړ اندې کړي چې ستاسو اړتیاوې پوره کړي.

موږ پوهېږو چې ځينې وختونه خلک ښايي د سم ملاتړ په ترلاسه کولو کې له اضافي ننګونو سره مخ شي. د بېلګې په توګه، که تاسو کار کوئ يا کورنۍ لرئ نو دا به سخته وي چې د روغتون ملاقاتونو ته د تګ لېاره وخت ولرئ. تاسو همدارنګه ښايي د پيسو او د ترانسپورتي لګښتونو په اړه اندېښنه ولرئ. دغه ټول شيان سټرېس رامنځ ته کوي او مبارزه ورسره سخته ده.

اما مرسته شتون لري. زموږ د مرستې وړيا تلفوني کرښه **808 080 00 00** کو لای شي ستاسو د وضعيت په هکله، ستاسو په ژبه، تاسو ته لارښوونکو، د هوساينې د حقونو له مشاورينو او د کار د ملاتړ له مشاورينو سره خبرې وکړئ.

موږ همدارنګه په سرطان باندې د اخته کسانو لپاره د Macmillan Grants مرستې وړاندې کوو. دغه يو ځلي تاديات دي چې د روغتون د پارکېنګ، سفري لګښتونو، د ماشوم د مراقبت يا د ګرمولو د بېلونو په شان شيانو لپاره استفاده ورڅخه کېږي.

Macmillan څرنګه له تاسو سره مرسته کولی شي

په Macmillan کې، موږ پوهېږو چې د سرطان تشخیص څنګه کولای شي په هر څه باندې اغېز وکړي، او موږ. دلته ستاسو د مرستي لپاره شتون لرو.

د Macmillan د ملاتړ تلفوني کرښه

موږ ترجمانان لرو، نو تاسو کولای شئ له موږ سره په خپله ژبه باندې خبرې وکړئ. فقط موږ ته په انګلیسي ژبه د هغې ژبې په هکله وویاست چې تاسو خبرې ورباندې کوئ. موږ کولای شو د طبي پوښتو په برخه کې له تاسو سره مرسته وکړو، د مالي مرسته په هکله معلومات درکړو، او که غواړئ له چا سره خبرې وکړئ، موږ ستاسو غوښتنو ته غوږ ونیسو. د تلفون وړیا او محرمه کرکښه په اونۍ کې 7 ورځې د سهار له 8 بجو د شپې تر 8 بجو پورې پرانېستې ده. موږ ته په 8 0808 00 00 شمېره زنګ وو هئ

وېب چټ

تاسو کولای شئ موږ ته د وېب چټ پیغام واستوئ او موږ ته ووایاست چې ترجمان ته اړتیا لرئ. موږ ته په انګلیسي کې د هغې ژبې په هکله ووایاست چې اړتیا ورته لرئ، او زموږ کس به له تاسو سره اړیکه ونیسي. په 'Chat to us' بټنه باندې کلېک وکړئ چې د وېب پاڼې په ټولو پاڼو باندې څرګندېږي. یا macmillan.org.uk/talktous ته لاړ شئ

د Macmillan وېب پاڼه

زموږ وېب پاڼه د سرطان په هکله په انګلیسي ژبه ډېر معلومات لري. همدارنګه په نورو ژبو باندې هم په **macmillan.org.uk/translations**

موږ همدارنګه کولای شو یوازې ستاسو لپاره د ژباړې خدمات وړاندې کړو. د هغه څه په اړه چې اړتیا ورته لرئ، موږ ته په <u>cancerinformationteam@macmillan.org.uk</u> باندې برېښنالیک واستوئ.

د معلوماتو مرکز

زموږ د معلوماتو او ملاتړ مرکزونه په روغتونونو، کتابتونونو او د تلفون په مرکزونو کې دي. د اړتيا وړ معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره زموږ يوه معلوماتي مرکز ته مراجعه وکړئ او مخامخ له يو چا سره خبرې وکړئ. خپل تر ټولو نږدې مرکز په macmillan.org.uk/informationcentres کې ومومئ يا موږ ته په 0808 080 شمېره زنګ وو هئ.

د ملاتر محلی ګرویونه

د ملاتر په ګروپ کې، تاسو کولاي شئ له نورو هغو خلکو سره خبرې وکړئ چې له سرطان څخه اغېزمن شوې دي. په خپله سیمه کې د ملاتړ د ګروپونو په هکله په macmillan.org.uk/supportgroups کې معلومات ولولئ يا موږ ته په 0808 808 00 00 شمېره زنګ وو هئ.

د Macmillan آنلاین ټولنه

تاسو همدارنګه کولای شئ په آنلاین ډول له نورو هغو خلکو سره چې د سرطان له امله اغبز من شوی دی د macmillan.org.uk/community له لارې خبرې وکړئ چې تاسو کولای شئ د شپې يا ورځې په هر وخت کې لاسرسی ورته ولرئ. تاسو کولای شئ خپلې تجرې شریکې کړئ، پوښتنې وکړئ، يا فقط د خلکو د پوستونو له لاري معلومات ولولئ.

ستاسو په ژبه کی نور معلومات

موږد د لاندې موضوعاتو په هکله ستاسو په ژبه باندې معلومات لرو:

له سرطان سره ژ	سرطان ډولونه
----------------	--------------

- د سيني سرطان
- د لویو کولمو سرطان
  - د سری سرطان
  - د پروستات سرطان

درملنی

- كيموتراپي
- راديوتراپي
- جراحی عملیات

ڑوند کول

- سرطان او كورونا وايروس
- د ګټو غوښتنه کله چې سرطان لرئ
  - د خوړلو ستونزي او سرطان
    - د ژوند یای
    - سالم خوراک کول
- د مصارفو مرسته کله چی سرطان لرئ
- که ستاسو سرطان تشخیص شوی وی لنډه لارښوونه
  - اعظمی حساسیت یا سییسیز او سرطان
    - د سرطان د درمانی جانبی عوارض
      - ستریا (ستومانی) او سرطان

د دغو معلوماتو د کتلو لپاره، macmillan.org.uk/translations ته مراجعه وکړئ

حوالي او مننه

دغه معلومات د Macmillan د سرطان د ملاتړ د سرطان د معلوماتي پراختيا د ټيم په واسطه ليکل شوي دي. د ژباړې د کمېنۍ په واسطه ژباړل شوي دي.

درج شوي معلومات په macmillan.org.uk/coronavirus کې د سرطان او کورونا وايروس په اړه د Macmillan د آنلاين معلوماتو په اساس دي

دغه معلومات د اړونده متخصصينو له خوا بيا كتل شوي دي او د ډاكټر ټېم اوېسن، طبي آنكولوجېسټ مشاور او د Macmillan ارشد طبي مسئول له خوا تصويب شوي دي.

زموږ ټول معلوماتو د غوره شته شواهدو په اساس دي. د هغو سریچنو په هکله د ډېرو معلوماتو لپاره چې موږ یې کاروو، په مهربانۍ سره له موږ سره د cancerinformationteam@macmillan.org.uk له لارې په اړیکه کې شئ

MAC18794_Pashto

محتوى بيا كتل شوى: 2021

راتلونكي پلان شوي بياكتنه: 2024

موږ هره هڅه کوو ترڅو ډاډ ترلاسه کړو چې هغه معلومات چې موږ يې چمتو کوو دقيق او وروستي معلومات دي اما دا بايد ستاسو د وضعيت سره سم د متخصصي مسلکي مشورې د بديل په توګه ونه کارول شي. تر هغه ځايه چې د قانون لخوا اجازه ورکړل شوې، Macmillan په دې خپرونه کې د هر هغه معلوماتو د کارولو يا د دريمې ډلې د معلوماتو يا د وېب پاڼې د شاملولو معلومات يا راجع شوو معلوماتو مسؤليت نه مني.

د مكميلن سرطان ملاتر 2022، په انگلستان او ويلز (261017)، سكاټلينډ (SC039907) او آنل آف مين (604) كې ثبت شوې خيريه موسسه. همدار از په شمالي ايرلنډ كې فعاليت كوي. د ضمانت په واسطه محدوده شوې كمپني، چې په انگلستان او وېلز كې په 2400969 شمېره ثبت شوې دهتر: Albert Embankment, London SE1 7UQ 89

Trusted Information Creator

Patient Information Forum

Cancer and coronavirus: English

Cancer and coronavirus

This information is about coronavirus if you have cancer. There are things you can do to protect yourself and other people from coronavirus. There is also information about the coronavirus vaccine.

Any words that are <u>underlined</u> are explained in the word list at the end. The word list also includes how to say the words in English.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

We have more information about coronavirus on our website at macmillan.org.uk/coronavirus

This information is about:

- What is coronavirus?
- What if I have cancer?
- What will happen to my cancer treatment?
- What is the coronavirus vaccine?
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- Word list
- More information in your language
- References and thanks

What is coronavirus?

Coronavirus is sometimes called COVID-19. It is a virus that can affect your lungs. This virus can give you a lung infection which can make you very ill. Some people die from it.

How do people get coronavirus?

The virus spreads from person to person. You can get it if you are near someone with the virus. You can also get it by touching a surface that has the virus on it.

How will coronavirus make me feel?

If you have coronavirus, you may feel unwell. You might:

- have a cough that does not stop
- feel hot or shivery with a high temperature (over 37.5°C [99.5°F])
- not be able to smell or taste properly.

If you have cancer and feel unwell, call your cancer doctor or hospital right away for advice.

Some people with coronavirus do not feel unwell. They can still spread the virus to other people.

If you think you might have coronavirus you must stay at home. This is to stop you spreading coronavirus to others. Tell your doctor if you think you might have coronavirus.

How will I know if I have coronavirus?

You can have a free test that will tell you if you have coronavirus. A trained person will test you or you can order a home test. You can get home tests with instructions in other languages. For the test, they will usually swab the back of your throat and your nose. The swab looks like a long cotton bud.

You will need to be tested within days of having symptoms. Testing rules are different in:

- England visit www.gov.uk to find out more
- <u>Scotland visit www.gov.sc</u>ot to find out more
- Wales visit www.gov.wales to find out more
- Northern Ireland visit www.publichealth.hscni.net to find out more

You should get your results in 1 to 3 days. If you are worried after getting your results you could talk to someone about how you feel.

What if I have cancer?

If you have cancer, you may be more at risk of becoming very ill if you have coronavirus.

The parts of the body that fight viruses and infections are called the immune system. Some types of cancer and its treatments can make your immune system weaker. This means your body may not fight the coronavirus well.

How can I protect myself if I have cancer?

There are things you can do to protect yourself:

- Get a coronavirus vaccine when it is offered to you
- Wear a mask when you are with other people or outside your house. This must cover your mouth and nose.
- Avoid places that are very busy
- Do not stand close to people and try to stay 2 metres apart
- Clean your hands often
- If you are indoors with people who are not in your household keep doors and windows open for fresh air

Book a test if you think you have coronavirus.

Shielding:

At the start of the pandemic some people were told to shield. This meant staying indoors at all times and staying away from other people. It was to protect people with certain illnesses who might become very unwell if they had coronavirus.

Shielding is no longer advised. But people who were shielding should continue to be careful and protect themselves. This includes having a vaccination and checking any guidance for your local area. You can get the latest rules on the internet. You should be able to get the rules and advice in different languages and formats.

Some people want to continue shielding, Others are relieved to stop. It's a personal choice that you can think about for yourself and discuss with those close to you.

How can I take care of myself?

It is really important to look after your health if you have cancer. These can make your immune system stronger. This can help you cope better with cancer treatment. The best things to do are:

- eat healthily
- drink lots of water or other fluids
- keep moving your body
- get enough rest
- talk about how you are feeling to other people.

We have more information about healthy eating in your language at macmillan.org.uk/translations

What will happen to my cancer treatment?

You might be worried about having cancer treatment, but you should have your treatment as planned. Talk to your doctor and nurse if you are worried about this.

You might be waiting for a scan or test. The cancer teams will still:

- diagnose cancer
- treat cancer
- give people the care they need.

You must wear a mask if you are having tests or treatment in a hospital or clinic. You may be tested for coronavirus before your treatment.

You might be worried about getting a vaccine if you are having cancer treatment. It is safe to have the vaccine. Your doctor can talk to you about the best time to have it. The vaccine may not work as well if you are having some cancer treatments. But it will still help to protect you from coronavirus.

What is the coronavirus vaccine?

A vaccine is a medicine that helps to keep you safe from an illness. It is important that you get a coronavirus vaccine as this will help your immune system to protect you. This means that you are less likely to get very unwell with coronavirus.

Doctors want all adults to get the vaccine. If you have cancer, you should have the vaccine as soon as you can. This is because you will be at risk of being very unwell if you get coronavirus. Doctors have tested the vaccines to make sure they are safe to use.

Your doctor will tell you when you can get your vaccine. It is important to get the vaccine when your doctor tells you.

How will I get my vaccine?

A doctor or nurse will give you the vaccine as an injection (jab) in your arm.

You will get the vaccine twice. You get your second vaccine 3 to 12 weeks after the first one.

The first vaccine starts to protect you 2 to 3 weeks after you have it. The second vaccine protects you for a longer time. It is important to get both doses of the vaccine.

What happens after I get the vaccine?

You will still need to be careful after you have had the vaccine. The vaccine may not stop the virus spreading. But it should stop you becoming very poorly if you get coronavirus. You must still follow the rules in this information to stay safe after getting your vaccine.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

But help is available. Our free support line **0808 808 00 00** can offer advice, in your language, about your situation. You can speak to nurses, financial guides, welfare rights advisers and work support advisers.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Web chat

You can send us a web chat message saying you would like an interpreter. Tell us, in English, the language you need, and we will arrange for someone to contact you. Click on the 'Chat to us' button, which appears on pages across the website. Or go to macmillan.org.uk/talktous

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at **macmillan.org.uk/translations**

We can also arrange translations just for you. Email us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at **macmillan.org.uk/informationcentres** or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at **macmillan.org.uk/supportgroups** or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at **macmillan.org.uk/community** You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts.

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Types of cancer	Living with cancer
Breast cancer	Cancer and coronavirus
Large bowel cancer	Claiming benefits when you have cancer
Lung cancer	Eating problems and cancer
Prostate cancer	End of life
Treatments	Healthy eating
	Help with costs when you have cancer
Chemotherapy	If you're diagnosed with cancer – A quick guide
Radiotherapy	Sepsis and cancer
Surgery	Side effects of cancer treatment
	Tiredness (fatigue) and cancer

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated by a translation company.

The information included is based on the Macmillan's online information about cancer and coronavirus at **macmillan.org.uk/coronavirus**

This information has been reviewed by relevant experts and approved by Dr Tim Iveson, Consultant Medical Oncologist and Macmillan Chief Medical Editor and Rosie Loftus, Macmillan Chief Medical Officer.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC18794_Pashto

Content reviewed: 2021

Next planned review: 2024

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate and up-to-date but it should not be relied upon as a substitute for specialist professional advice tailored to your situation. So far as is permitted by law, Macmillan does not accept liability in relation to the use of any information contained in this publication or third party information or websites included or referred to in it.

© Macmillan Cancer Support 2022, registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Also operating in Northern Ireland. A company limited by guarantee, registered in England and Wales company number 2400969. Isle of Man company number 4694F. Registered office: 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ

Trusted Information Creator

Patient Information Forum